

оновлення не впроваджені та від водіїв досі вимагається наявність аптечок саме зазначеного вище складу.

Висновки. Зважаючи на результати проведеного аналізу, можемо зробити висновки, що для сучасних автомобілістів існує потреба в додатковому самостійно укомплектованому АМА різними засобами, серед яких можуть бути необхідні медикаменти, наприклад знеболюючі засоби, засоби проти алергії тощо. Крім того, варто додати джгут-турнікет та комплект хімічних кровоспинних засобів для зупинки критичних кровотеч, бо згідно зі статистикою, близько 80% людей, які загинули в автомобільних аваріях, загинули ще до приїзду швидкої допомоги саме від крововтрати. Використання якісно укомплектованих АМА може забезпечити рятування життя якомога більшої кількості поранених або травмованих та сприяти скорішому одужанню постраждалих.

ОЦІНКА СПОЖИВАННЯ ПРЕПАРАТІВ ЗАСПОКІЙЛИВОЇ ДІЇ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ В УКРАЇНІ

Якутко Н. О.

Науковий керівник: Матвійчук А. В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

matviychukav70@gmail.com

Вступ. Тривожні розлади відносять до найпоширеніших проблем психічного здоров'я у світі. Результати аналізу даних Всесвітньої організації охорони здоров'я свідчать про те, що ця група проблем психічного здоров'я є шостою за частотою причиною втрати працездатності як у країнах з високим рівнем доходу, так і середнім та низьким, включаючи Україну. На кожні 100 тис. людей на тривожні розлади припадає 390 років втрати працездатності. Серед жінок тривожні розлади відповідальні за 65% усіх втрачених (непрацездатних) років життя серед усіх причин. Особливої актуальності психічні проблеми у суспільстві набувають під час трагічних подій, катаклізмів, аварій, військових дій тощо. Дана проблема сьогодні в різній мірі торкнулася кожного українця. Психічна травма під час війни пов'язана з відчуттям безпорадності й тривоги через небезпеку для життя, а також надмірним інстинктивним збудженням. Сильні емоції приголомшують та вселяють в людину відчуття безпорадності. Травмовані війною люди роками живуть у стані тривоги, депресії та соціальної дезорієнтації. За даними Американської психіатричної асоціації, кожен третій цивільний, який перебував у центрі збройного конфлікту, має ознаки посттравматичного стресового розладу (ПТСР), до яких належать: повторне переживання подій у вигляді спогадів; нав'язливих думок чи нічних кошмарів; перезбудження, яке призводить до підвищеної дратівливості та спалахів гніву; порушення навичок соціалізації та спроможності навчатися.

Мета дослідження. Вивчити рівень попиту та структуру споживання препаратів заспокійливої дії на тлі військової агресії в Україні у порівнянні з показниками довоєнного часу.

Матеріали і методи. Дослідження проведене з використанням методів епідеміологічного, статистичного та соціологічного аналізу шляхом анкетування споживачів лікарських засобів та працівників аптек популярних аптечних мереж у м. Харкові та м. Рівне.

Отримані дані статистично оброблялися за допомогою програми Excel 7. Обов'язковою умовою проведення дослідження була наявність поінформованої згоди, наданої хворими та працівниками аптек.

Результати дослідження та їх обговорення. Результати соціологічного дослідження, виконаного нами в формі анкетування у березні-серпні 2022 року на базі 6 аптек мереж Аптека 911 та Аптека Доброго дня міст Харкова та Рівне показали, що основними споживачами лікарських засобів досліджуваної групи є жінки – 56 %, частку чоловіків припадає 44 %. Середній вік усіх респондентів перебуває у інтервалі від 30 до 50 років. Інтерв'ювання аптечних працівників першого столу показало, що найбільший попит мають комбіновані лікарські препарати Ново-пасит та Персен. Пацієнти аргументують вибір тим, що бачили телевізійну рекламу цих лікарських засобів. Разом з тим, за пропозицією фармацевта придбати Нервохеель, оскільки він є комплексним гомеопатичним препаратом, дія якого базується на активації захисних сил організму і нормалізації порушених функцій за рахунок речовин рослинного та мінерального походження, що входять до його складу. Препарат не містить спирту та цукру і це дозволяє застосовувати даний ЛП особам, які перебувають за кермом і пацієнтам, які страждають на цукровий діабет, більшість відвідувачів аптечної організації погоджується його придбати. Потім вони знову повертаються вже безпосередньо за даними лікарським препаратом та попит на нього в аптечних організаціях постійно зростає. Слід зазначити, що серед нижчої цінової категорії стабільним попитом користуються настоянки валеріани, пустирника, корвалол та барбовал, а також таблетки Гліцин. Самим реалізованим є Персен, далі йдуть Ново-пасит, Валокордін та Корвалтаб. Таким чином, в аптечних організаціях відзначається досить різноманітний асортимент седативних ЛП різної цінової доступності, що задовольняє потреби кінцевих споживачів. За результатами дослідження встановлено, що лише 19,2 % відвідувачів аптек купують заспокійливі препарати за призначенням лікаря, а 80,8 % – у режимі самолікування. Основними причинами самолікування були названі: брак часу для відвідування лікаря (43,3 %), низька якість медичної допомоги в поліклініці (29 %), помірність симптоматики (18,4 %), додаткові грошові витрати при зверненні до лікаря (призначення додаткових досліджень, що потребують матеріальних витрат) (9,4 %). Основними критеріями вибору ЛП заспокійливої дії 53,9% опитаних назвали ефективність, 27,3% – безпеку, 13,9% – швидкість настання ефекту, 4,5% – зручність застосування. Слід зазначити, що 41,6 % опитаних мають супутні захворювання, з яких 35,3 % становить гіпертонічна хвороба, 18,6 % – захворювання шлунково-кишкового тракту, 16,7 % – захворювання нирок, 12,7% – цукровий діабет, 6,9% – бронхіальна астма, 1% – захворювання печінки. Найчастіше для усунення тривоги респондентами використовувалися лікарські препарати: настоянка пустирника (24,8%), настоянка та таблетки валеріани (14,1%), персен і ново-пасит (по 12,6%), настоянка півонії (7,3 %), Валокордін (5,8 %), Корвалтаб (32,4%), Гліцин (11,5%). Побічні дії при прийомі заспокійливих лікарських засобів зазнали 4,5% опитаних респондентів, з них: 72,7% опитаних відзначили денну сонливість, слабкість, зниження концентрації уваги, труднощі при запам'ятовуванні нової інформації, у 63,6 % побічні ефекти виявлялися у вигляді алергічної реакції: висипи, почервонінні та свербіж шкіри, 9,1% – диспепсичними розладами, по 9,1% ПД припадають на дорміплант (алергічні реакції – висип), селюфен (нудота, астенія), беліса (запаморочення, сонливість).

Другим етапом нашого дослідження стало вивчення реалізації препаратів заспокійливої дії за даними роздрібних продажів за допомогою методології ABC-аналізу в натуральних показниках за період з березня по серпень 2022 р. Аналіз проводився по міжнародних непатентованих назвах ЛП, які були присутні в досліджуваних аптечних мережах. За результатами дослідження встановлено, що найбільша питома вага серед засобів заспокійливої дії в аптеках, обраних для проведення дослідження, займають Корвалол краплі, Корвалол таблетки, Корвалтаб Екстра таблетки, Півонії настоянка, Пустирника настоянка, Гліцин таблетки, Барбовал краплі, Валокордін краплі, Персен таблетки, Персен кардіо капсули, Персен Форте капсули, Стресовіт капсули, Седавіт таблетки, Ново-Пасит таблетки, Персен форте капсули, Персен нічний капсули, Седафітон Форте капсули, Кроксен капсули, Нервохеель таблетки, Дорміплант таблетки, Донорміл таблетки, Хронобіан LP таблетки, Хомвіо-Нервін таблетки, Нотта краплі, Адаптол таблетки. Незважаючи на дуже широкий вибір препаратів цієї групи, абсолютним лідером продажів була і залишається Валеріана – «нестаріюча класика», перевірений часом рослинний заспокійливий засіб, якому довіряють люди практично всіх поколінь. Аналіз споживання ЛЗ заспокійливої дії на прикладі роздрібних продажів аптечних організацій показав збільшення рівня реалізації препаратів, які традиційно застосовують населення в рамках самолікування, але, як і будь які ліки, можуть викликати небажані ефекти та побічні дії. У зв'язку з цим необхідно впроваджувати освітні та контрольні заходи щодо компетентного інформування та надання об'єктивної інформації населенню при виборі лікарських препаратів.

Висновки. Внаслідок війни змінилася структура споживання ліків. Зокрема, до початку війни значні обсяги продажу відмічали для антибіотиків, однак зараз фіксується суттєве зменшення їх частки в загальних обсягах аптечного продажу ліків. Це може бути пов'язано з виїздом значної кількості населення за кордон, значною мірою впливають на це і обсяги іноземної медичної гуманітарної допомоги. У той же час збільшується частка споживання лікарських засобів для лікування хронічних захворювань, зокрема серцево-судинних та цукрового діабету. Також на фоні війни значно зросла питома вага споживання заспокійливих засобів.

МОНОКЛОНАЛЬНІ АНТИТІЛА В ПРОТОКОЛАХ ТА СХЕМАХ ЛІКУВАННЯ SARS-COV-2 В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

Ярова Л. І.

Науковий керівник: Деримедвідь Л. В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

derimedved67@gmail.com

Вступ. Сьогодні пандемія коронавірусної інфекції (COVID-19), спричиненої вірусом SARS-COV-2 є актуальною для всіх країн світу.

За даними ВООЗ, станом на 18 серпня 2022 року у всіх країнах на всіх континентах, крім Антарктиди, на COVID-19 перехворіло понад 590 000 000 людей, понад 6,4 мільйона померло. В Україні за час пандемії на COVID-19 перехворіло понад 5 650 000 людей, померло 118 тисяч